І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 169. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, TUESDAY, SEPTEMBER 14, 1965 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, ВІВТОРОК, 14-го ВЕРЕСНЯ 1965 No. 169. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Понеділок, 13 вересня 1965

В АМЕРИЦІ

АСТРОНАВТИ КУПЕР І КОНРАД ІДУТЬ В ПОДОРОЖ ДОБРОЇ ВОЛІ ДО 6-ох ДЕРЖАВ, як про це повідомлено з Білого Дому. Підполковник Ґордон Купер і командор Чарлз Ґордон 13-го вересня прибувають до Вашинґтону, 14 вересня вони відвідають Президента і Крайову Академію Наук та Сенат і Палату Репрезентантів. 15-го вересня відлетять до Атен в Греції. А після того відвідають Туреччину, Етіопію, Мадагаскар, Кенію, Ніґерію. 27-го вересня вони мають вернутися до ЗДА. В Ніґерії і на Мадагаскарі вони відвідають контрольні станції, що їх вживано під час лету Джеміні-5. Астронавти полетять зі своїми дружинами. Полетять і дві доньки Купера — 15-річна Дженіта та 17-річна Кемеле.

ПРЕЗИДЕНТ АЙЗЕНГАВЕР ВИЯВЛЯЄ ТЕПЕР, ЩО ВІН ПЛЯНУВАВ ЗРЕЗИГНУВАТИ після того, як занедужав був на параліч в 1957-му році. Колишній президент пише про це в другому томі своїх спогадів, які називалися „Роки в Білому Домі". Цей другий том буде називатися „Справа миру в роках 1956-1960" і частинами буде друкуватися в щоденнику „Ню Йорк Таймс". Айзенгавер дораджував Ніксонові, щоб в 1960-му році кандидував на пост президента, але щоб наперед погодився на те, щоб в 1964 році кандидатом на президента був губернатор Рокефеллер. Республіканська партія мала б повести хрестоносний похід в справі пошанування законів і мала дбати про поліпшення долі неґрів.

ДЕПАРТАМЕНТ РІЛЬНИЦТВА ПЕРЕДБАЧАЄ РЕКОРДОВИЙ ВРОЖАЙ В ЦЬОМУ РОЦІ, на 7 відсотків більший від минулорічного і на 4 відсотки більший від рекордового врожаю в 1963-му році. Цей рекордовий врожай є вирощений на найменшій посівній площі в останніх роках при урядовій контролі, яка мала б коштувати уряд до $2 більйонів річно, щоб не збільшувати запасу рільничих продуктів. Рільнича технологія спричинила рекордовий врожай кормового зерна, насіння сої, рижу і земних горіхів.

КОНГРЕСМЕН МІЛЛЕР ДОМАГАЄТЬСЯ МЕТРИЧНОЇ СИСТЕМИ В ЗДА. Він виступав в Палатній Комісії Правил, яку очолює 82-річний конґресмен Говард В. Смит, і сказав, що „ЗДА будуть єдиним ізольованим островом, який зберігатиме цю давню ярдову та цалеву ситему яка нічим не є оправдана". Він пригадав, що англійський король Чарлз визначив ярд як „віддаль від свого носа до кінців своїх пальців", а цаль — це була „ширина його великого пальця". Але конґресмен Смит сказав, що він навчався в однокімнатній школі і досі не розуміє, що це таке є метрична система, і не погодився на те, щоб призначити фонди на вивчення метричної системи.

ПОКІЙНИЙ ПРЕЗИДЕНТ КЕННЕДІ МАВ НАЙБІЛЬШЕ БОЯТИСЯ СВОЇХ ДОРАДНИКІВ-СПЕЦІЯЛІСТІВ. Так про нього пише його найближчий дорадник і співробітник Теодор С. Соренсен, який 11 років співпрацював із покійником. Президент Кеннеді втратив довір'я до так званих дорадників-фахівців після того, як невдалася висадка кубинських патріотів в Свинячій затоці на Кубі, про яку фахівці запевняли Кеннеді, що вона повинна вдатися.Соренсен видає книжку про Кеннеді в якій він хоче в нічому не пошкодити безпеці ЗДА, ані нікому, хто працює в президента Джансона. Свою книжку під заг. „Кеннеді" (800 сторін друку) видає Соренсен у Гарпер енд Ров Видавництві.

У СВІТІ

ПАПА ПАВЛО VI ПРОГОЛОСИВ в суботу 11 вересня ц. р. свою третю з черги Енцикліку, яка ввійде в історію Церкви, як Енцикліка „Містерія віри" — „Містеріюм Фідеї" — два перші слова Енцикліки, що має 8.000 слів Папа потверджує догматичне з'ясовування значення Святого Причастя у постаті хліба й вина, які не тільки „символізують" Тіло і Кров Христа, але виявляють Його приявність. Папа виступив проти раціоналістичного з'ясовування цієї „насправді найбільшої містерії", обороняючи непорушність різних догм Католицької Церкви, що становлять стрижень віри. Літом минулого року Папа проголосив Енцикліку „Його Церква" — „Екклезіям Суам" — а в травні цього року Енцикліку „У Місяці Травні" — „Мензе Майо".

Д. Д. АЙЗЕНГАВЕР ВИСТУПИВ ПРОТИ ДЕ ҐОЛЛЯ у справі Аталнтійського Союзу (НАТО). Колишній президент ЗДА Айзенгавер прославляв французького президента де Ґолля, що врятував Францію від хаосу, що був би довів до комуністичного панування, і поручав зрозуміння для змагань де Ґолля, щоб воскресити гордість і силу Франції. Але Айзенгавер критикував концепцію де Ґолля, щоб на місце зінтеґрованої оборонної системи Заходу створити сітку двосторонніх союзів: Айзенгавер вказав, що тоді кожна мала держава мусіла б мати непосильну їй армію та що двосторонні союзи в минулому завели. Айзенгавер виявив теж, що він запросив був Хрущова до ЗДА за посередництвом тодішнього заступника державного секретаря Роберта Морфі під умовою, що конференція міністрів закордонних справ у Женеві буде успішна. Морфі не з'ясував виразно тієї передумови. СССР зірвали ту конференцію, але Хрущов запрошення прийняв і треба було вже ту візиту „перетерпіти". Айзенгавер виявив теж, що коли б китайські комуністи зайняли були прибережні острови Квімой і Матсу, що знаходяться під владою Вільного Китаю, то Америка була б готова збомбардувати Комуністичний Китай атомовими бомбами.

МОСКОВСЬКА „ПРАВДА" ВИСТУПИЛА наприкінці минулого тижня з великою статтею — проти антисемітизму, покликуючись знову облудно на Леніна, як ніби ворога націоналізму. Стаття „Правди" вперше офіційно посередньо визнала існування в СССР антисемітизму.

У ПАРИЖІ ПЕРЕБУВАЄ на чолі комуно-польської делеґації прем'єр Юзеф Циранкевіч. Він був тричі на авдієнції у французького президента де Ґолля та публічно дякував йому за його прихильне становище до теперішнього західного кордону Польщі на Одрі-Ніссі.

В ЄРУСАЛИМІ ЗАСУДЖЕНО на 13 років в'язниці Мордекая Люка, народженого в Марокко арабського жида за шпигунство в користь Єгипту. Мордекай Люк добровільно прибув до Ізраїлю після того, як випадково італійська поліція переловила „дипломатичний баґаж", що його везено до літака в Римі задля відправлення до Єгипту: у скрині знайдено приспаного наркотиками та зв'язаного Мордекая Люка. Він, мабуть, займався шпигунством також проти Єгипту і волів наразитися на в'язницю в Ізраїлі, як згинути з рук єгипетських аґентів в будь-котрій іншій країні.

Перша Кавалерійська Дивізія ЗДА прибула до В'єтнаму

Вояки американської морської піхоти наступають з базуками на становище комуністичних снайперів поблизу Кві Нгон у Південному В'єтнамі.

Сайґон. — Американська Перша Кавалерійська дивізія, яка зберігає цю свою назву від перших часів свого існування, прибула кількома транспортами до Південного В'єтнаму силою кругло 16.000 вояків. Таким чином число американських вояків у В'єтнамі зросло до кругло 125.000, як це заповів був президент Джансон. Перша Кавалерійська Дивізія особливо вишколена для операцій, в яких її частини перекидується на бойовище гелікоптерами. Тому вона має у своєму складі гелікоптерових пільотів і механіків. У Південному В'єтнамі загострились відносини між американською амбасадою і американським командуванням з одного боку та південно-в'єтнамським військовим режимом з другого — на тлі відношення до гірських племен популярно званих ще з часів тамошнього французького володіння — „монтаньярами", які разом нараховують коло 700.000-1,000.00 людей. Ці гірські племена були завжди однаково неприхильно настороженi супроти центрального південно-в'єтнамського уряду, як ворожі супроти комуністів. Американські військовики підтримували їхні амбіції мати власне військо, щоб на своєму терені власними силами боротися проти комуністів. Однак центральний південно-в'єтнамський уряд, покликуючись на відомості своєї військової розвідки, твердив, що ті гірські племена хочуть використати отримувану від американців зброю для повстання проти центрального уряду та проголошення власної широкої автономії. В минулу неділю південно - в'єтнамське військо окружило й обезброїло 500 вояків політичної організації отих „монтаніярів".

Гураґан Бетсі спричинив смерть 56-ох осіб; матеріяльні втрати — сотки мільйонів

Ню Орлінс, Луїзіяна. — Гураґан Бетсі, який в минулому тижні лютував в південних стейтах і спричинив смерть 56-ох осіб, найбільше знищив місто Ню Орлінс та частину стейту Луїзіяна, де вбив 45 осіб. Але досі не є пораховані всі жертви в людях і поліційний урядовець д-р Ніколас Четта заявив, що число вбитих людей може дійти до 200, бо досі є такі місцевості, з яких втекло населення, бо вони були залиті водою, і тепер до них не вернулося ще населення, тому важко є ствердити, скільки людей загинуло. Матеріяльні втрати є великі; говорять про сотки мільйонів долярів, а є й такі адміністраційно-поліційні особи, які оцінюють, що матеріяльні знищення винесуть один більйон долярів. Вояки Крайової Ґвардії та поліція бережуть порядку і не допускають людей до евакуованих місцевостей, боячися, щоб там не було грабування мешкань тих родин, які ще перебувають поза районом своїх місцевостей. Губернатор Луїзіяни Джан МекКейтен закликає непошкодованих громадян, щоб „відкрили свої серця і свої доми для тих що потерпіли внаслідок гураґану". Гураґан після знищення Луїзіяни втратив на силі і втратив на швидкості вітру та став звичайним буревієм, який спричиняв тільки зливний дощ. В долині Міссіссіпі дощу нападало аж 8 цалів, а в долині Огайо 6.5 цаля. 12 вересня цей буревій доходив до Пенсилвенії, яка чекає на дощ. Можливо, що цей буревій спричинить дощ і в інших східніх стейтах, де є велика недостача води, бо довший час не було більшого дощу. В Ню Орлінсі 12-го вересня ще 25,000 осіб жили в шатрах. Ціна на харчі значно збільшилася. Посадник Ню Орлінсу Шіро звітує, що він дістав відомості, що деякі несумлінні крамарі продають пачку цигарок по 50 центів, один хліб по $1, сандвіч із сиру — 75 центів. Президент Джансон в суботу оглядав знищені райони і обіцяв федеральну допомогу потерпілим.

Тенісисти Сантана і Сміт здобули першість ЗДА у Форест Гілс

Форест Гілс, Н. И. — В тенісових змаганнях за першість ЗДА, які відбуваються щорічно на зелених кортах Форест Гілс, вийшли в кінцевому дні 12 вересня ц. р. переможцями два закордонні тенісисти. В конкуренції чоловіків виборов чемпіонат еспанець Мануел Сантана, який переміг другого фіналіста, репрезентанта Південної Африки, Кліфа Драйсдела у чотирьох сетах з вислідами 6:2, 7:9, 7:5, 6:1. В другому і третьому сеті понисувався Драйсдел, який своєю спортовою поставою і погідною усмішкою навіть при невдачах завоював собі симпатії глядачів. Дощ, який почав падати в половині другого сету, значно перешкодив рівневі гри, хоч і обидва фіналісти виказували високу клясу при цих невигідних умовинах — мокрому трав'яному корді. В конкуренціях жінок здобула чемпіонат австралійка Марґарет Сміт перемогою у фіналі над американкою Джін Мофіт. Фінал жінок тривав два сети, які закінчилися вислідами 8:6, 7:5. Одинокий репрезентант ЗДА у фіналах, тенісистка Джін Мофіт повела завзятий бій у цих фінальних змаганнях проти відомої австралійської тенісистки, яка повернулася на ці змагання після двох років перерви. Цьогорічним перегонам ЗДА в тенісі, які проходили впродовж тижня, приглядалося рекордове число глядачів. Навіть і в останньому дні, коли заповіджений раніше дощ примусив був перервати гру в третьому сеті фіналу чоловіків, на трибунах у Форест Гілс було 11,000 завзятих симпатиків тенісу.

ПІСЛЯ НЕВДАЧНИХ РОЗМОВ У ПАКІСТАНІ У ТАНТ ПЕРЕГОВОРЮЄ В ІНДІЇ ПРО МИР — БЕЗ ШАНСІВ УСПІХУ

Ню Делі. — Після триденних невдачних розмов з пакістанськими державними мужами, генеральний секретар Об'єднаних Націй прибув напереломі минулого і цього тижня до Індії. У Пакістані, в його новій столиці Равальпінді і старій столиці Карачі, У Тант переговорював з пакістанським міністром закордонних справ Зульфікаром Алі Бутто та президентом Мохаммедом Аюб Ханом. Пакістанські державні мужі тісно пов'язали справу воєнного перемир'я у теперішній війні з Індією із справою Кашміру. Вони зажадали, щоб всі війська, пакістанські й індійські, були відкликані з спірних прикордонних провінцій Джамму і Кашмір та щоб в чотири місяці пізніше був там переведений народний плебісцит. Спокій на тій території мали б зберігати невтральні азійсько - африканські війська, а спосіб безстороннього переведення плебісциту мали б виготовити Об'єднані Нації. У Тант заявив журналістам на летовищі в Бомбаю, куди він прилетів американським літаком, доставленим з Тегерану в Ірані, що його розмови в Пакістані були „корисні з погляду інформації для Безпеки Об'єднаних Націй". У Тант уважає, що його місією є тільки зібрати безпосередньо найбільш авторитетні інформації про становище Пакістану і Індії та доповісти про них Раді Безпеки ОН, яка має далі займатися цією проблемою. Однак по суті місія У Танта безнадійна, бо індійський міністер закордонних справ Сваран Сінґ, який прилетів з Ню Делі назустріч У Тантові до Бомбаю, заявив зразу, що причиною теперішньої війни з Пакістаном були перекидані з Пакістану до Кашміру „саботажисти" й „інфільтратори" і перемир'я може прийти після того, як Індія дістане ґарантії, що Пакістан не буде робити цього надалі. Індія рішуче відкидає вимогу щодо плебісциту в Кашмірі, як передумову для перемир'я, та стоїть далі на становищі, що Кашмір є інтеґральною частиною індійської держави. Індійці оспорюють теж твердження пакістанців, що Індія не виконала постанови Ради Безпеки з 1948-1949 років щодо переведення плебісциту в Кашмірі, і з свого боку твердить, що Пакістан не дотримав передумов, за якими мав бути переведений той плебісцит та що плебісцит став неактуальний, коли кашмірський магараджа визнав владу Індії і колишня колоніяльна володарка всієї тієї території, що на ній постали держави Індії і Пакістану. Британія визнала ту постанову магараджі. Таким чином Індія і Пакістан стоять на взаємно суперечних становищах. На воєнному фронті йдуть на різних відтинках бої між танковими та летунськими з'єднаннями з розмірно невеликим числом наземних військ. Обидві сторони нахвалюються своїми „успіхами". У ноті до Комуністичного Китаю Індія відкинула закид, наче б індійське військо порушило китайський кордон в Гімалаях, та заявила, що її „нещасливий" конфлікт з Пакістаном не має нічого спільного з індійсько - китайськими відносинами. Цейлон відкинув просьбу Індонезії, щоб індонезійські літаки, які поспішать з допомогою Пакістанові, могли приземлитись подорозі в Цейлоні.

У відбиванкових змаганнях за чашу Союзівки перемогу здобули дружини УСК, Ню Йорк і „Ведмедики" з Торонта

Союзівка, Керґонксон, Н. И. — У відбиванкових змаганнях за чашу „Союзівки", що відбувалися тут в днях 11 і 12 вересня ц. р., переможцями вийшли чоловіча дружина УСК-у з Ню Йорку і жіноча пластова дружина „Ведмедики" з Торонта. У змаганнях взяло участь сім чоловічих відбиванкових дружин „Україна", Торонто, УСК, Ню Йорк, „Чорноморська Січ", Нюарк, СУМА, Гартфорд, Українська Централя, Пассейк, білоруська дружина „Нюман", Савт Рівер, та пластова дружина „Чорноморці". З жіночих дружин взяло участь чотири відбиванкові команди — пластова жіноча дружина „Ведмедики" з Торонта, „Чорноморська Січ", Нюарк, „Довбуш", Ню Гейвен, СУМА, Гартфорд. В змаганнях, що відбувалися протягом двох днів на площах Союзівки, дружини грали кожна з кожною.

Футболісти УСК-у одержали на бенкеті чашу чемпіона ЗДА

Ню Йорк. — На бенкеті для відзначення здобутого чемпіонату і чаші ЗДА на 1965 рік, який відбувся в залі УНДому, Футболісти Українського Спортового Клюбу, Ню Йорку, одержали чашу Девара з рук Дж. Барріскіла, секретаря Футбольного Союзу ЗДА. Крім цього срібного трофея — чаші сера Томаса Девара, яка залишиться в домівці УСК-у, як мандрівна нагорода чемпіона країни, одержали поодинокі змагуни, керівник дружини і члени Управи на постійно менші пам'яткові нагороди — статуї футбольних першунів ЗДА 1965 року. Бенкетом проводив тостмайстер д-р Роман Олесницький. Понад 200 учасників бенкету, які були свідками вручення нагород, вислухали також ряд привітів від численних представників спортових організацій та громадських установ. Ґратуляції і привіти склали особисто на бенкеті: адв. Степан Ярема від УККА, Курт Тілє від Німецького Футбольного Союзу, Богдан Сеник від Американської Футбольної Ліґи, Володимир Корчинський від „Тризуба" з Філядельфії, д-р В. Вірщук від „Левів" з Шикаґо і Футбольного Союзу Стейту Ілліной адв. Володимир Стек від Об'єднаного Комітету, інж. Богдан Рак від КЛК, мґр Богдан Підлуський від „Чорноморської Січі" з Нюарку, Михайло Стецький від СУМА і ООЧСУ, Павло Дорожинський від Пласту і Пластприяту, Марія Демидчук від УНСоюзу, Володимир Сохан від щоденника „Свобода" і Вольфґанг Бессер від німецького щоденника „Штатс Цайтунг". Склав привіт чемпіонам ЗДА також головний предсідник УНСоюзу Йосип Лисогір, який не зважаючи багато інших важливих обов'язків у тому дні постарався прибути на бенкеті. Вкінці бенкету промовляв до гостей і змагунів голова УСК-у мґр Зенон Корчинський, якому при вручуванні пам'ятної нагороди-статуї зробили приявні овацію за його віддану працю для Українського Спортового Клюбу.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ТЕЛЕГРАМА Я. СТЕЦЬКА ДО ПРЕЗИДІЇ КОНҐРЕСУ ІСТОРИКІВ

Торонто. — Тижневик „Гомін України" повідомляє в числі з 11 вересня ц. р., що голова АБН Ярослав Стецько вислав 1 вересня ц. р. до президії Міжнародного Конґресу Істориків у Відні телеграму з вимогою засудити нищення української культури московським совєтським режимом на Україні. „Апелюю до Конґресу — пише в телеграмі Я. Стецько — підняти перед світовою опінією протест проти спалення бібліотеки й історичного архіву Академії Наук у Києві, проти систематичного нищення церков й інших культурних пам'ятників в Україні, проти грабежу історичних документів і археологічних знахідок, проти комуністичного фальшування історичної правди, проти переслідування наукових дослідників історичної правди, як рівнож проти вимордування цілих культурних народів з боку російських комуністів. Конґрес повинен рівнож засудити подібні варварські злочини російських загарбників в інших уярмлених країнах".

ПРИЛЮДНА КОНФЕРЕНЦІЯ КОМІСІЇ РЕҐІОНАЛЬНИХ ДОСЛІДІВ НТШ

Ню Йорк. — Управа Комісії Реґіональних Дослідів і Публікацій та Рада Представників Реґіональних Комітетів влаштовують спільну прилюдну конференцію в суботу, 18 вересня в приміщенні Літературно-Мистецького Клюбу, 142 Друга Евню в Ню Йорку (партер) — з такою програмою: В. Лев — відкриття: „Проблеми реґіоналістики та реґіональних публікацій", М. Соневицький: „Реґіональні видання в УССР"; І. Дурбак: „Наша преса і реґіональні збірники"; Слово представників Реґіональних Комітетів; Дискусія, побажання і пляни на майбутнє. Початок в годині 6-тій зечером.

ІСТОРИЧНИЙ РОМАН МИКОЛИ ЛАЗОРСЬКОГО

Сідней, Австралія. — Місцевий український часопис „Вільна Думка" інформує, що відомий український письменник з Австралії Микола Лазорський видав у мюнхенському видавництві „Дніпрова Хвиля" свій новий історичний роман п. н. Степова квітка".

В СІДНЕЇ ПОМЕР МАЙОР ВІЙСЬК УНР ВОЛ. ДЕМ'ЯНЕНКО

Сідней, Австралія. — Тжневик „Вільна Думка" повідомив в числі з 1 серпня ц. р., що дня 16 липня ц. р. помер у Сіднеї на 73-ому році життя Володимир Никанорович Дем'яненко, кол. майор Армії УНР, колишній суддя при штабі цієї ж Армії, учасник визвольних змагань і громадський діяч на еміграції в Европі і згодом в Австралії. Був видатним членом Українського Національно Демократичного Союзу і членом Крайової Управи Союзу Українських Комбатантів в Австралії. Народжений 1892 р. в Харкові. Покійний Вол. Дем'яненко закінчив середню школу і правничий факультет Харківського університету. В Україні розпочав служив в міністерстві шляхів у Києві, пізніше працював у Вінниці і Кам'янці-Подільському, а опісля був при штабі „Запорізької Дивізії". В 1919 р. призначається до штабу Київської Дивізії слідчим і суддею. В складі тієї дивізії відбув славний Зимовий Похід, за що був нагороджений Залізним Хрестом, як також і Хрестом Симона Петлюри.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

ТАМ, ДЕ ЖИВ ТАРАС ШЕВЧЕНКО

Коли Тарас Шевченко в 1846 році приїхав до Києва, він зупинився в будинку на невеличкій вулиці з дивною назвою — Козине болото. Тепер це провулок Т. Шевченка, а в будинку — меморіяльний музей. Зберігаються в ньому небагато особистих речей поета: залізне ліжко, на якому він спав. Росте й сад: дубок, калина, вишні. Є шовковиця. Академік Гришко визначив її вік на 150 років. Значить, вона сучасниця поета? Поет відпочивав під нею, може під нею писав . . .

Садівники зрізали на шовковиці сухі гілки, залили цементом рани старости. В цьому році шовковиця цвіла і мала темночервоні ягоди. (З часопису „Рабочая Газета" 26 серпня).

ТРИ РОКИ КИЇВСЬКОЇ ПІДЗЕМКИ

Уже три роки в Києві працює підземка або, як там кажуть, метро. Незабаром у дію вступлять три нові станції — „Гідропарк", „Лівобережна" і „Дарниця".

Лівобережна частина міста з'єднається з центром швидким видом транспорту. Голубі експреси доставлятимуть пасажирів до чудових київських парків, театрів, бульварів не за годину, як, наприклад, трамвай, і навіть не за 30 хвилин, як таксі, а лише за 12-15 хвилин. („Культура і Життя" з 22 серпня).

ДІВЧАТА-ТРАКТОРИСТКИ

В Україні тепер багато дівчат працюють трактористками. На Кіровоградщині трактористки вчаться в Бобринецькій школі механізації. Торік їх було 180, — пише „Радянська Україна" з 26 серпня, — і всі вони нині водять на полях Кіровоградщини потужні машини. Тепер цей загін зростає ще на 250 дівчат.

ХЛІБ НАСУЩНИЙ . . .

Заслужений агроном УССР, кандидат сільськогосподарських наук І. Вовченко та кореспондент „Радянської України" В. Грень пишуть у часописі з 24 серпня:

„Хліб . . . З покоління в покоління, з діда-прадіда говорять про нього. Його виробництво завжди освячувалося р'ясним чесним потом. І насущний — тому, що саме завдяки йому, хлібові кожен може бути сущим.

. . .Українські пшениці здобули собі славу на світовому ринку. Неодмінною окрасою на столі сільського трудівника столи світлі, як сонце, короваї, пишні паляниці, духм'яні книші, але за останні роки посівні площі найціннішої харчової культури набагато зменшилися, а її врожайність обнизилася.

Чому це сталося? Біда в тому, що останніми роками до озимої пшениці незаслужено послабили увагу. Її почали переоцінювати у багатьох господарствах з великим спізненням добирали попередники під озиму пшеницю, грубо порушували агротехніку обробітку ґрунту, орали й розпушували його надто мілко, не лущили стерні, мілко загортали насіння, мало вносили добрив під посіви. Саме в таких господарствах найдошкульніше дався взнаки згубний вплив суховіїв, посухи і суворих зим."

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

„Де згода — там перемога"

У вівторок 14-го вересня ц. р. починається у базиліці св. Петра в Римі четверта і, за всією вірогідністю, остання сесія історичного Другого Ватиканського Собору Католицької Церкви, скликаного й започаткованого покійним Папою Іваном XXIII, а продовжуваного його наступником Папою Павлом VI. Собор, як відомо, відбувається під гаслом „достосування" Вселенської Церкви до багатьох нових обставин і вимог життя в теперішній атомовій добі, із виразною тенденцією створити передумови для солідарности християнського світу, як і взагалі світу, що вірить у Бога, в обличчі смертельної загрози для людства збоку безбожницького большевизму.

Уже дотеперішні рішення Собору, як і вже самий дух-атмосфера, в якому проходять його наради, мають далекосягле, направду історичне значення. Таке значення мають продиктовані духом Собору відвідини Папи у Святій Землі та його зустріч із Патріярхом Вселенської Православної Церкви Атенагорасом, далі — відвідини в Індії та заповіджені відвідини і виступ в Організації Об'єднаних Націй в Ню Йорку.

Сталося так, що саме на тлі цього історичного Собору й через нього на широкій міжнародній арені виникла у підметному сенсі також справа нашої батьківщини-України. Ввесь світ заговорив про неї пам'ятного історичного дня 11-го лютого 1963-го року, коли до Риму на Собор приїхав із 18-літньої большевицької каторги первоієрарх фізично зруйнованої большевиками на Рідній Землі, але духово незламної та могутньої поза її межами Української Католицької Церкви, Митрополит-Ісповідник Йосиф Сліпий. Він один своїми довголітніми терпіннями, своєю незламністю в ісповіданні Христової віри в совєтській каторзі і своєю маєстатичною появою на Соборі Вселенської Церкви двигнув на п'єдестал свій нарід, свою країну та свою Церкву в очах усього світу.

За свої терпіння, за свою непохитність в ісповіданні Христової віри, в признанні терпінь і вірности Христові українського народу, Митрополит Йосиф Сліпий — а через нього й український народ — дістав найвищі признання і вияви найбільшої пошани, ставши патріярхорівним Верховним Архиєпископом та Кардиналом Вселенської Церкви, четвертим з черги в тисячолітній християнській історії України.

Але ніхто краще від нього не здає собі справи з того, що всі ті признання і почесті, зв'язані з одною особою, проминальні, як проминальним є людське життя, хоч і яку велику вартість вони можуть мати в даній хвилині також і для цілого народу. Утривалити ці здобутки можна тільки в установі, яка не кінчиться з життям однієї людини. Такою установою в системі Вселенської Церкви може бути створення окремого Патріярхату, і тільки це міг мати на думці Верховний Архиєпископ Йосиф Сліпий, коли він знову ж історичного дня 11-го жовтня 1963-го року запропонував Вселенському Соборові створення Патріярхату Української Католицької Церкви. Собор апробував цю справу тільки в принципі, схваливши декрет, на підставі якого справу творення нових патріярхатів може вирішувати кожночасний Папа.

На превеликий жаль, постали деякі обставини, в нашій оцінці штучні і зайві, які вже ускладнюють і далі можуть ускладнювати справу створення Українського Католицького Патріярхату, що його „Свобода" вже в своєму редакційному коментарі з нагоди попередньої сесії Собору 18-го вересня 1964-го року окреслила як „рішальне не тільки для дальшого розвитку нашої Церкви, але й наших загальнонаціональних аспірацій", особливо важливе в умовах нашої недержавности. Ці обставини — це непогамована дискусія в справі збирання підписів за Патріярхат та самого Патріярхату. В розпалі тієї дискусії один із речників справи Патріярхату таврував дослівно всю нашу зорганізовану спільноту, як ворогів Патріярхату, і вистачило якомусь своєму чи чужому справжньому ворогові Патріярхату переслати ті публічні твердження до Ватикану, щоб створити в Апостольській Столиці ілюзію страшного розбиття в українській громаді, що й мала свій відгомін під час історичної авдієнції українців у Папи Павла з кінцем лютого ц. р., як і в деяких інших ватиканських документах. Що більше, всілякі необдумані акції та публічні виступи затривожили, а то й обурили православних українців, все більше й більше комплікуючи справу.

Що сталося — того не завернути, але направити можна, і початок нової сесії Собору дає на це добру нагоду. Фактом бо є, що витворена внутрішніми дебатами ілюзія якогось розбиття серед українців щодо Патріярхату таки є тільки ілюзією, і це ми повинні тепер доказати. У нашій громаді були непорозуміння та суперечності щодо так веденої, як її ведено, акції підписів за Патріярхат, але ніколи щодо самого Патріярхату, як такого. Це доказують факти. Пропозицію про створення Патріярхату зголосив Соборові Верховний Архиєпископ Йосиф Сліпий за однодушною згодою всіх українських католицьких Владик у вільному світі. Якщо йдеться про наш американсько-український терен, то резолюції в користь Патріярхату схвалили наша центральна репрезентація Український Конґресовий Комітет Америки, Український Народний Союз та численні інші громадські, наукові, культурні, професійні установи. Нашу єдність у церковних справах засвідчують мільйонові будівлі нових церков, нових парафіяльних шкіл, могутній і небувалий в нашій історії ріст і розвиток нашого церковного духового і матеріяльного стану посідання, в світлі якого меркнуть наші хвилеві суперечності щодо одної чи другої акції. В світлі не полемічної суперечки, але цих наявних фактів є поза всяким сумнівом наша активна і суцільна єдність щодо потреби створення Українського Католицького Патріярхату.

На згаданій уже історичній авдієнції українців Папа Павло з великим зворушенням потвердив за Верховним Архиєпископом Йосифом Сліпим клясичну істину: „Убі ест конкордія — ібі ест вікторія" — де згода, там перемога. Відкинувши, як несуттєву, минулу і ще час від часу повторювану нашу внутрішню полеміку, ми можемо й маємо всі підстави твердити, що серед нас ще ніколи і в жадній справі не було такої однодушної конкордії, як вона є у справі Українського Католицького Патріярхату.

Всі ми, українці у вільному світі, і ще більше українці на рідній, не своїй землі, очікуватимемо, що цю нашу однодушність потвердять відповідним актом і доведуть до відома Апостольської Столиці наші Владики, які зберуться на Конференцію Українського Католицького Єпископату з нагоди теперішньої сесії Ватиканського Собору в Римі.

Такий доказ був би в теперішніх обставинах нашою найбільшою перемогою, логічним наслідком чого повинно бути створення Українського Католицького Патріярхату, а за ним і інші перемоги, аж до остаточної.

Богдан Галайчук

ПІСЛЯ ІСПИТУ В САНТО ДОМІНҐО

Буенос Айрес.—Спершу уступив, луснувши за собою дверима, генерал Імберт, опісля зробив те саме полковник Каманьо, врешті Ґарсія Ґодой перебрав тимчасову — на 9 місяців — президентуру поновно об'єднаної Домініканської республіки.

Хоч Імберт і Каманьо смертельні вороги, згодом знайшлася між ними спільна мова — протиамериканська, яка творила ляйтмотив обох прощальних промов: і реакційний генерал і підозріло - проґресивний полковник переліцитовувалися в аґресивних домаганнях негайної евакуації „клятих окупантів". Навіть сердега Ґарсія Ґодой висловив у вступній промові бажання, „щоб приявність чужих військ на нашій землі була якнайкоротша". Слід думати, що безпосередньо після промови просив „інтервенціоністичне" командування не брати його слів занадто до серця — не евакуюватися і не залишати його сам-на-сам з симпатичними підданими: з одного боку з Імбертом, а з другого — озброєною по зуби черню.

Коли сьогодні необхідна приявність чужих військ — здавалося б, що годі було ставити під сумнів необхідність їхньої появи, тобто висаду, яку вповні можна оцінити щойно з часової перспективи.

З'ясовуючи мотиви першого висаду американської морської піхоти у Санто Домінґо, президент Джансон пояснив 2 травня, що „домініканську революцію, яка спершу була народною та демократичною, опанувала ватага комуністичних змовників". Його запитали: „Де докази?" Коли ж у відповідь оголошено прізвища 54-ох змовників, на місце скептицизму прийшла іронія: „Всього 54 комуністів на два з половиною мільйони домініканців? І це причина для висилки 21-тисячного експедиційного корпусу?" Що гірше, за кілька днів появилась у пресі вістка, що деякі з тих 54-ох не мають нічого спільного з комунізмом; деяких немає в Домініканській республіці. Можливо, що спростування було в цілом фальшиве, може було в ньому трохи правди, бо в такій матерії помилитися не важко. Ось, наприклад, на списку українських воєнних злочинців, видачі яких домагалась у 1945 році Москва, фіґурував д-р Осип Назарук, похоронений у Кракові ще в 1940 чи 1941 році.

Але спростування зробило своє: у дебатах про мотиви висаду годі вже було оперувати фактами. Комуністичні аґітатори пояснювали, що комуністична змова це лише претекст, а справжній мотив — інтереси „Юнайтед Фрут" та йому подібних — той самий мотив, що й у 1916 році.

Латиноамериканці нарікають на монополь Юнайтед Прес і Асошіейтед Прес, які, мовляв, закривають від вільного світу правду, нагинаючи їх до вимог американської зовнішньої політики. Упродовж травня ваш кореспондент перечитував у тутешніх щоденниках всі телеграми тих аґенцій, вислані із Санто Домінґо, але не знайшов ніяких доказів на потвердження Джансонової тези з 2 травня, за винятком сакраментального списку 54-ох прізвищ. Американська інформаційна служба не склала іспиту. Єдиний арґумент, яким переконувано і себе і інших, що висад був не доцільний, а конечний, засновувався на дедукціях: „дипломатія доляра" з доби Теодора Рузвелта сьогодні неможлива; раз Америка, дармащо заанґажована по вуха у в'єтнамських джунґлях, анґажується в нову халепу, значить справді немає іншого виходу.

Щойно згодом зустрілися ми з безпосередніми доказами. До Буенос Айресу вернулись арґентинські вантажні кораблі, яких кінець квітня захопив у пристані Санто Домінґо. Їхні капітани рішили відчалити якнайскоріше, бо домініканське радіо говорило тою самою мовою, що й гаванське. Щойно 4 травня Юнайтед Прес принесла в Маямі інтерв'ю з двома домініканськими генералами — з підсекретарем оборони Гермідою та кол. шефом летунства Люною — з яких виходило, що Джансонове твердження було засноване не на здогадах чи довірочних інформаціях, а на фактах — наявних і не доведених до відома закордону.

„... . Було нас шість генералів, які зібралися на покладі воєнного корабля, запрошені на нараду, як протидіяти комуністичній змові. Коли ми всі зібралися, нас повідомлено, що ми арештовані. Була це звичайна пастка, у яку не попав ген. Вессін, що опісля очолив протикомуністичний спротив".

„Ми, військові, були свідомі, що тріюмвірат, очолений Дональдом Рейдом Кабралем, прямував до катастрофи: комуністи росли в силу, інфільтрували уряд і навіть збройні сили ... Ми знали, що йде конспірація у нижчих сферах армії, повідомляли про це Рейда Кабраля; та невідомі були нам головачі конспірації. Комуністи вибрали суботу, коли старшини й вояки дістали платню і роз'їхалися. В казармах залишилися тільки змовники. Чимало здезорієнтованих старшин, підстаршин та вояків прилучилося до змови, але коли побачили, в чиїх вона руках, перейшли на другу сторону".

„Комуністичні керманичі почали з того, що відкрили арсенали і роздали зброю однодумцям. Заблькували доступ до столиці з військової бази Сан Ісідро. Розбили фабрику прохолоджуючих напоїв і роздали порожні пляшки, пояснюючи, як робити з них „бомби Молотова" і як кидати їх проти танків ..."

Якщо це справді факти, а не вигадки імбертових заушників, як тоді пояснити, що не знайдено тих доказів комуністичної контролі згодом, коли Санто Домінґо залили журналісти, американські й інші, коли представники ЗДА й ОАС'у відвідували день-у-день Каманьову головну кватиру? Адже врешті-решт виявилося, що полк. Каманьо не комуніст і не оточений комуністами, не старався підливати оливи до домініканського вогнища і проявив у переговорах куди більше доброї волі, ніж ген. Імберт.

Це розходження можна, на нашу думку, пояснити грою комуністів на дві альтернативи: на випадок, якщо ЗДА зареаґують або якщо не зареаґують.

Якби американська Інформаційна Агенція була так слабо поінформована, як домініканська військова розвідка, або якби, не зважаючи на вірну інформацію, американський президент не рішився на збройну акцію, тоді реалізація комуністичного пляну продовжувалася б аж до формального проголошення Домініканської Соціялістичної Республіки.

Але треба було брати в рахубу другу альтернативу, і на такий випадок рішено пустити кінці у воду. Не було глузду входити у нерівну боротьбу з американським висадним корпусом, винищуючи людські кадри і даючи противникові нові докази субверсивної аґресії, керованої з Куби. Американський висад був би тоді безсумнівно оправданий, ЗДА мали б не лише мілітарну, але й правну перемогу. Тому на випадок такої можливости приготовлено інший плян: показової лекції „американського імперіялізму". Комуністичні провідники, що виринули були на поверхню 24 квітня, вернулись у глибоке підпілля, сліди затерто — і 21.000 озброєних по зуби американців опинилися проти невеличкої армії Каманя — супернародної, супер - конституціоналістичної, хемічно випраної з червоної фарби.

Отак комуністи, в обличчі американської воєнної фльоти, змушені були зрезиґнувати з другої Куби і поставили у домініканському театрі комедію „У страха великі очі", резервуючи головну ролю для дядька Сема. Вони сподівалися, що він витягне з домініканського досвіду належні висновки і на майбутнє не пхатиме пальців між двері, коли знову буде приготовлятися друга Куба, на тому самому терені чи на іншому.

Точніше, дядько Сем був підмальований не на ґротескову фіґуру, а на персонаж посередній між Теодором Рузвелтом і Беррі Ґолдвотером. Характеризація, виконана добрими комуністичними техніками, вийшла така реалістична, що здезорієнтувала не один латиноамериканський уряд — навіть венесуельський, який, здавалося б, має досвід у тій матерії. Було дивно читати промову голови венесуельської урядової партії, коли він 4 травня, вдираючись у відкриті двері, патетично деклямував: „Енерґійно відкидаємо висад військ будь-якої держави на території іншої держави, все одно, чи вони мають на меті накинути кастрівську формулу, чи сприяти диктаторам за спи-

(Закінчення на стор. 3-ій)

І. Світ

ІНДО-ПАКІСТАНСЬКА ВІЙНА

Ще за часів британійської адміністрації в Індії не раз траплялися заворушення на релігійному ґрунті. Більша частина населення тієї країни визнає релігію брамінську, а менша мусульманство і певна частина буддизм.

Після розділу Індії на Пакістан і Федерацію Індійських стейтів релігійні відносини ще більш загострилися. Індія має 84% брамоністів, 11% мусульман та 5% інших, в тому числі буддистів. У Пакістані, західнім і східнім, мусульман є 88%, браміністів — 8% і один відсоток припадає на буддистів та християн. Щождо Кашміру, то там є 75% мусульман і 25% браміністів та інших.

У 1947 році, коли Великобританія передала всю адміністрацію двом новим державам, справа Кашміру не була полагоджена: місцевий раджа, браміністі, та один з мусульманських лідерів і місцевий шейх умовилися з новим урядом Індії, що Кашмір мав би бути під індійською рукою, але з цим не погодилося ані населення, ані лідер Пакістану Магомет Алі Джіна.

Індія в 1947 р. дала свою згоду на переведення всенародного плебісциту, який мав вирішити, з ким Кашмір має бути, але того плебісциту так і не переведено.

Кашмір складається з двох колишніх князівств — Джаму або Джуму та властивого Кашміру. Кордон Пакістану з Кашміром дуже довгий, і у господарському відношенні цей край більше пов'язаний з Пакістаном.

Отже Індія штучно задержала у своїх руках Кашмір, а за влади Неру відмовилися від своєї обіцянки перевести плебісцит, який був гарантованний у 1949 р. після дволітньої війни з Пакістаном.

З того часу не минало кількох місяців, щоб на кордонах між тими країнами не було збройних сутичок. Усі пам'ятають великі заворушення в Калькуті між браміністами та мусульманами.

Після окупації Тибету китайцями та ліквідації там влади Даляй Ліми, напруження в гірській частині Кашміру, Ладаку, набрало особливо гострого характеру, бо червоні китайці просунули свої кордони в глибину території Індії. В 1962 р. між Китаєм і Індією в зв'язку з цим відбувся збройний зудар.

Після того Китай пішов на змову з Пакістаном і піддержує Пакістан у його намаганні дістати Кашмір під свою контролю.

Ось уже коло двох тижнів з щораз більшою впертістю між Пакістаном і Індією відбуваються воєнні операції. Обидві держави оправдують свої дії провокаціями другої сторони.

Президент Пакістану Магомет Аюб Хан оголосив, що його країна є у стані війни з Індією, і що це є війна за звільнення братів - мусульман. Армія Пакістану озброєна ліпше, як індійська, бо Пакістан, як член СЕНТО, до якої належать також Іран, Англія та Туреччина, одержав значну військову допомогу від ЗДА. Натомість Індія має більші людські резерви й ліпше забезпечена воєнними матеріялами. При цьому треба згадати, що основою армії в Індії в часах британійського панування були мусульманські частини, зокрема зі сходу.

Не зважаючи на воєнні операції, що розгорнулися по всій лінії від півночі до властивих кордонів між Індією і Пакістаном, поза територією Кашміру, дипломатичні взаємини між тими країнами не припинено і обидві сторони звертаються до столиць великодержав за посередництвом в справі миру.

Головні воєнні дії Пакістану зосереджуються в Кашмірі і мають значний успіх. Пакістанські війська намагаються перерізати головний шлях, що сполучує Індію з Кашміром в околицях м. Ахнур. Індія зосереджує свої удари в напрямі старовинного міста Лагор, що є вже в самому Пакістані. З пресових повідомлень довідуємося про три колони індійських військ, що ведуть той наступ, але зустрічають великий спротив. Головні сили Індії — 21 дивізія — зв'язані з охороною індійсько - китайського кордону в Гімаляях.

Пакістан вимагає переведення плебісциту в Кашмірі, на який Індія певно легко не погодиться. Жадна з сторін неспроможна вести війну на довшу мету. Америка вже повідомила обидві сторони, що всяка допомога їм буде припинена, якщо вони не покінчать воєнних дій.

Червоний Китай може вчинити супроти Індії воєнний натиск зі своїх кордонів, але не може дати Пакістанові воєнних матеріялів, бо їх треба було б везти через Тибет, де немає для того жадних можливостей.

Трагедія Індії і в меншій мірі Пакістану в їх минулому. Адже до нині в Індії серед брамінського населення існують касти, пасивність у боротьбі за ліпше життя, хабарництво, мовні трудноці, (в Індії понад 30 головних мов), недовір'я до адміністрації . . . З цього маразму годі витягнути Індію, навіть більйоновою американською допомогою. Третій п'ятилітній плян Індії кінчається так само безуспішно, як і попередні.

Індія не має добрих політичних лідерів, чого не можна сказати про Пакістан, де до того ж існує єдність релігії і немає кастових упереджень.

Може під тиском ОН, світової опінії і Китаю Індія піде на компроміс і погодиться на плебісцит, який забезпечить мир в тій частині світу. Щож до самої війни, то експерти говорять, що військових засобів вистачить тим країнам не більше як на 60 днів.

● **Сінґапурський прем'єр**, китаєць, Лі Куан Ю заявив, що він солідаризується з становищем Індії проти Пакістану, бо, мовляв, Пакістан є у змові з Комуністичним Китаєм і Індонезією та наставлений на знищення самостійности Сінґапуру.

Гине український ліс

А там і ліс, і ліс . . . — писав Тарас Шевченко . . . Україна — багатий край розкішних лісів. А ліси — це не лише зелений шум, це надійні охоронці українського живодайного підсоння, вартові рік і крутосхилів, борці із суховіями, пісками, дбайливі водолюби, зелені легені міст і сіл.

Та останнім часом, власне не лише останнім часом, українські ліси — під великою загрозою. Їх безжалісно вирубують. Москва доводить такі нищівні пляни, що в Україні дорубують дорешти стиглі насадження.

З цього приводу змушений був забрати голос Павло Скочко, член республіканської ради товариства охорони природи Української ССР, який надрукував у „Літературній Україні" велику статтю. Редактор „Літературної України" подав цю статтю, як полемічну. Але яка ж тут може бути полеміка, коли йдеться про насущне питання — зберігання лісів! Правда, низові українські лісівники сміливо заявили свої протести проти нищення лісів, але їх пройняті обуренням голоси лишаються криком у пустелі.

Понад десять років на міністерському кріслі міністерства лісового господарства України сидів А. Солдатов. За цей час в українських лісах вирубувалося понад дві-три річні лісосіки. На Житомирщині — типовій лісовій області України — з 1944 по 1964 рік зрубали 46,5 розрахункової лісосіки, тобто в 1965 році зрізують ліс, що йому годилося б шуміти наступного тисячоліття!

Для порівняння варто нагадати, що не така вже багата на ліси Східня Німеччина має 20 відсотків стиглих лісів; Фінляндія — 16 відсотків. А в Україні збереглося стиглих лісів 9%.

Тим часом А. Солдатов, якого з міністерського крісла вже перенесено до українського інституту економіки, маючи впливи і зверхність, вимагає вдвоє збільшити вируб українського лісу. Основна цінність лісу, каже він, — це кубометри деревини.

Директор Олевського лісового господарства Виговський, реаґуючи на це, сказав: „Якщо ми й завтра так рубатимемо ліс, то вже через два роки у нас залишаться самі лише пеньки".

Але ці голоси не мають відгомону. Москва у своєму грабіжництві дійшла вже до того, що навіть Інститут Лісу Академії Наук Української ССР зліквідувала — „за непотрібністю", а в українському науково - дослідному інституті лісового господарства та аґролісомеліорації ім. Г. Висоцького дозволила тримати лише . . . 3-ох наукових співробітників і з них — жадного фахівця-таксатора й лісовпорядника . . .

Гине - гине український ліс . . . Москва, якби могла, то й Дніпро спустила б у Чорне море, як казав Тарас Шевченко.

П. Панасенко

Ігор Чмола

ВІД НІЯҐАРИ ДО СКЕЛЯСТИХ ГІР

(8)

Джерела недалеко від лісу. Ось виходять з нього два великі олені-муси і починають облизувати засохле дерево. Догадуємось, що джерела, які парують, мають у собі складники соли, сіль осідає на деревах, і звірина має безкоштовне доживлювання. Хоч уже темніє, нашими фотоапаратами старaємось увіковічнити спостереження.

Темрява відганяє нас від джерел, і ми йдемо оглядати крамниці. Тут поповнюємо запаси харчів. Олена і хлопці одержують капелюхи, яких вони домагаються вже кілька днів. Опісля йдемо на „таборовий вогник".

По національних парках і пам'ятниках є такий звичай, що вечорами відбуваються там „таборові вогники", на яких ренджери пояснюють туристам різні цікаві атракції околиці. Тема нашого „вогника": руїни часу. Це — півгодинна лекція про геологічне постання терену, гарячих джерел та ґейзерів. Лекція ілюстрована кольоровими ілюстраціями. „Вогник" відбувається під відкритим небом. Температура поважно обнижується, комарі полетіли спати, і ми за їх прикладом вертаємось до нашого табору. Вночі зимно, ой зимно!

Черговий день присвячуємо об'їздові Єловстон парку. Першу нашу зупинку робимо в районі гарячих джерел і ґейзерів, що від найпопулярнішого з них носить назву Олд Фейтфул (старий і вірний). В околиці першорядний готель, мотелі, кабіни, крамниці і — табір. Ґейзер Олд Фейтфул відомий у цілому світі, як своєрідний символ парку. Свою популярність завдячує він тому, що реґулярно від часу заснування парку, приблизно щогодини вистрілює стовп гарячої води на висоту понад сто стіп.

Сідаємо на лавочку і чекаємо. Перед нами горбок ґейзера, з якого безперервно виходить пара. На дальшому пляні цілий район гарячих джерел і інших ґейзерів. Вгорі хмари пари. Час від часу починає діяти один з ґейзерів. Людей біля нас щораз більше. З'являється ренджер і через ґолосник починає пояснювати нам загадку Олд Фейтфулу. Людей зібралося вже біля десяти тисяч. Одні сидять, інші стоять, майже всі з приготованими фотоапаратами. Нарешті Олд Фейтфул починає діяти. Спочатку це невеличкі струмочки води. Опісля вгору підноситься великий стовп води. Він все росте й росте. Вид справді імпозантний. Хвилина-дві, стовп води зменшується, і знову з пащі ґейзера підноситься тільки пара. Люди розходяться.

Ми йдемо на прогулянку довкруги джерел і ґейзерів. Їх тут знову дуже багато. Ще й річка між ними. Кажуть, що через те, що впливає до неї вода з гарячих джерел, вона взимі не замерзає. Недалеко від нас починає діяти ґейзер „Замок". Він ще імпозантніший, як Олд Фейтфул. Та він діє тільки раз на день. Високий стовп води підноситься вгору яких десять хвилин. Опісля ще яких дві години випускає із себе високий струм пари. А ось в іншому місці діє якийсь невеличкий ґейзер. Хвилина-дві, замовкає і він. Ми вже знову біля Олд Фейтфулу, тільки з іншого боку. Тут людей небагато. Скоро довідуємось чому. З Олд Фейтфулу підноситься стовп гарячої води, і вітер несе її просто на нас. Втікають усі і ми разом з ними.

Підкріплюємось у ресторані і їдемо далі. Тепер вже й ми доживлюємо ведмедів. Ось якийсь „добродій" відпочиває біля дороги. Зупиняємо авто і шукаємо кексів. Бачимо, аж цей „добродій" вже сперся передніми лапами на вікно нашого авта і збирається брататися з Оленкою. Кидаємо йому кілька кексів і прощаємось.

Оглядаємо район ґейзерів і гарячих джерел Мідвей. Так доїжджаємо до району „Мамутових Джерел". Вони вже не діють. Остався тільки спомин про них. Це великі через те й названі мамутовими тераси, на яких гаряча вода залишила грубі смуги хемікалій, які грають на сонці дивними барвами. Ідемо на прогулянку довкруги отих терас і знову в дорогу.

Чергова зупинка у „Районі Веж". Ідемо стежкою попри кущі. В кущах аж кишить від якихсь невеличких звіряток, не то степових псів, не то наших звичайних мишей. Кидаємо їм кекси. Прибігають і ласують. Довідуємось, що це земні білки. Оглядаємо великий водоспад, над яким, мов вежі, підносяться високі скелі. Від них і цілий район одержав назву.

Наша дорога веде вже на південь. По дорозі оглядаємо великий каньйон ріки Єловстон, так добре відомий із знимок. Ріка пливе далеко-далеко в долині, видовбавши собі русло в масиві жовтих скель. Тут і два відомі цілому світові водоспади. Біля водоспадів на скелях гнізда орлів.

І це все. По дорозі зустрічаємо ще райони ґейзерів і гарячих джерел. Їх тут так багато, що вони вже не справляють на нас жадного враження. Змучені, біля сьомої години вечора вертаємось до табору. Розпалюємо ватру, вечеряємо і провадимо війну з комарями.

Уночі знову зимно. Хлопці встають перщими і починають забаву з м'ячем. Гру перериває їм ведмідь. Крик, виходимо з шатра, а наш гість, не звертаючи ні на кого уваги, йде собі спокійно до пушки на сміття, перевертає її і ласує рештками.

Поснідавши, вибираємось оглянути національний парк Ґренд Тітон. Тому, що ми таборуємо в південній частині Єловстону, нам туди близько. Окрасою цього парку є пасмо гір Ґренд Тітон, шпилі якого досягають 14 тисяч стіп. Гори у снігу. Під горами озера, а далі долина Джексон із річкою Снейк, що справді немов змія в'ється довкруги.

(Далі буде)

ПІСЛЯ ІСПИТУ В САНТО ДОМІНҐО

(Закінчення із стор. 2-ої)

ною народної волі". А півурядова „Ля Републіка" добачала у висаді „тексаський стиль".

Чи той тексаський стиль не був необхідний супроти наявної комуністичної загрози? „Комуністичний претекст, — відповів венесуельський парляментарист Хорхе Оляварія на сторінках опозиційної „Ля Есфера", — найнезугарніший з усіх. У 1910 році президент Тедді Рузвелт, оправдуючи перед американським Конгресом інтервенцію на Кубі, твердив, що вона мала на меті закріпити „навіки" мир та добробут острова. 50 років пізніше Куба, найбільше замериканізована країна континенту, комунізується. Що сталося? Виглядає, що лекції не зрозуміли".

Ваш кореспондент мусить признатися, що він теж не зрозумів тої лекції, бо філософія історії посла Хорхе Оляварії занадто складна, щоб її збагнув сам Арнольд Тойнбі. Але нам здається, коли хтось взагалі нездатний зрозуміти науку історії, то це дон Хорхе та його земляки. З великим трудом допросилася венесуельська дипломатія, щоб міністри закордонних справ врешті - решт зібралися, у липні минулого року, вислухати венесуельську скаргу і ввели формально до континентального міжнародного права новий делікт, субверсивної інтервенції й агресії. Минуло всього 9 місяців, і кастрівська загроза пішла в забуття: вистачило натиснути націоналістичний дзвінок „неінтервенції та самовизначення", щоб викликати, мов у собак Павлова, передбачені реакції.

Організація Американських Держав здобула чималий осяг: припинила братовбивчу війну, не зважаючи на вперті протести тих, які домагалися для домініканців права самовизначення... включно з самовиницінням — і відбила гідно диверсійне встрявання у внутрішньо-континентальні справи Об'єднаних Націй. Але зарисувалися щілини у протикомуністичному фронті, осягненому на Консультативній Конференції у липні 1964 р. в Вашинґтоні, бо далеко не всі виявили рівновагу духа, неподатність на техніку психологічної війни та взагалі політичну зрілість.

Піврічні збори 204-го Відділу УНС ім. о. А. Ґончаренка

Згідно із ухвалою попередніх Загальних Зборів, 204. Від. УНС ім. Агапія Гончаренка в Ню Йорку, відбув свої піврічні збори 10-го червня ц. р. в приміщенні Української Православної Церкви Всіх Святих при 11-ій вулиці. Збори попередила піврічна контроля Відділу, відбута 8-го червня ц. р. в „Самопомочі" в Ню Йорку, яку перевели контрольори проф. Ол. Кулинич, д-р Іван Козак та д-р Ол. Соколишин в присутності предсідника П. Марка, фінансового секретаря д-ра Василя Палідвора, рекордового секретаря п-ні Софії Карплюк - Марко та касира Мих. Євуша.

Піврічні Збори Відділу відкрив предсідник Павло Марко привітанням присутніх та проголошенням порядку нарад: звітів Управи, Контрольної Комісії та пляну праці на майбутнє, зокрема відзначення 40-річчя Відділу та 100-річчя прибуття до ЗДА патрона Відділу козака священика Агапія Гончаренка.

Із звіту предсідника видно, що Відділ відбув три засідання управи та одну контролю. На засіданнях обговорено біжучі справи та обов'язок приєднання нових членів, бо квота відділу наложена на зборах Окружних Відділів УНС метрополії Ню Йорку виносить 50 членів. Про фінансові справи звітував фінансовий секретар д-р Василь Палідвор, який вказав на неточне вплачення внесків деякими членами, що спричинює певні трудноці у Відділі. Він приєднав в цім році вже 12 нових членів. За приєднання членів у минулому році нагороджено його 4-го червня 1965 р. відповідною відзнакою 70-річчя УНС-у. Він подав до відома, що від 1-го липня ц. р. Головний Уряд УНС-у впровадив нові грамоти із зниженими вкладками чи оплатами, що має допомогти в приєднуванню нових членів у передконвенційній кампанії.

Касир Михайло Євуш подав, що за піврічча зібрано із дорослих 12.100,39 дол. та з молодечих забезпечень 3.573,65 дол. Прихід Відділу за піврічча був 347.76 дол. Стверджено помітний фінансовий ріст, що є запорукою дальшого розвитку Відділу.

За контрольну Комісію звітував її голова д-р Ол. Соколишин, який підтвердив правильність звітности, зокрема фінансової частини.

Будучи делегатом Відділу до Комітету Об'єднаних Американсько - Українських Організацій міста Ню Йорку — Відділу УККА, він поінформував про працю ведену там, де він входив навіть до управи. На річних зборах того Комітету, відбутих в Ню Йорку 12-го червня ц. р., була включена також його інформація про прибуття до ЗДА о. А. Гончаренка. За його порадою інж. Мих. Вінтонів з Бостону випустив пропам'ятну коверту з портретом о. А. Гончаренка та ювілейною печаткою, що зображає хвилі моря та напис 100-річчя прибуття о. А. Гончаренка до Бостону, 1865-1965. В Бостоні теж відмічено той ювілей окремою імпрезою. Сам д-р Ол. Соколишин опублікував про нашого патрона цілий ряд статтей.

Він ще повідомив, що професор Федір Луців вже закінчив переклад на англійську мову Споминів о. А. Гончаренка, виданих у Коломиї Мих. Павликом 1894 р., що на його думку буде найкращим відзначенням ювілею нашого патрона.

Після річевої дискусії намічено плян будучої діяльности Відділу. В першу чергу звернуто увагу на збільшення членства у Відділі в передконвенційній кампанії зокрема в молодечому відділі.

Розглянуто справу відзначення 40-річчя Відділу та 100-річчя прибуття до ЗДА патрона Відділу о. А. Гончаренка, які то ювілеї останні річні загальні збори рішили відзначити Бенкетом 24-го жовтня 1965 р. в Українськім Народнім Домі в Ню Йорку. Докладну програму випрацює президія й запросить на неї всі відділи Окружного Комітету Союзових Відділів метрополії Ню Йорку з їх членством та Головний Уряд УНС-у. Плянується видати також Ювілейну Одноднівку з короткою історією Відділу та його патрона в англ. та укр. мовах як також Виставкою, згадкою про нього в пресі й Альманаху. На кінець прочитано листа Головного Уряду УНСоюзу з червня 1965 р. за підписом головного секретаря д-ра Яр. Падоха відносно видрукування централею нових союзових книжок вкладок, з якою слід познайомитися , бо вона стане допоміжною в приєднанню нових членів. Д-р Ол. Соколишин
Голова КК 204 Від. УНС ім. о. А. Гончаренка

ЧОГО НЕ СКАЗАЛА ПОЕТКА

Поетка Валентина Ткаченко побувала у Франції і написала вірша „Фармер", надрукований у „Радянській Україні" з 19 серпня. В ньому є такі рядки:

Вузенькі смуги — нивки
біля люгу,
Засіять їх, то праця нелегка.
Самотній фармер оре землю
плугом,
Щороку на чепіги натиска...

Валентина Ткаченко далі показує, що думає французький фармер і що думає вона, поетка:

Він дума, як йому на світі
жити,
А я — про вільний Придніп-
ровний край.

Від чого вільний — поетка не сказала... Бо як же її сказати, що Москва перетворила чесного українського хлібороба на колгоспного раба.

126 сумівців закінчили вишкільний табір в Еленвілі, Н. Й.

29-го серпня тут закінчився п'ятий з черги Вишкільний табір для кандидатів на на впорядників Юнацтва СУМА.

Табір тривав від 15-го до 29-го серпня, в ньому взяло участь 126 юнаків і юначок. Він проходив під іменем Головного Команданта УПА ген. хор. Т. Чупринки, бо в цьому році припадає 15-ліття з дня його героїчної смерти.

Кожний день таборування був днем напруженої праці сумівської молоді. виховників та викладачів. Згідно з цьогорічним гаслом СУМ, у вільному світі — „Живи. зростай для перемог" — проводилась праця з молоддю, призначеною на впорядників, котрі незабаром самі провадитимуть працю в клітинах СУМ на місцях.

Перший день Вишкільного Табору розпочався Апелем. Юнаки і юначки вишикувались в окремі відділи, а потім перемаршували на головну площу, під прапори національної України і волелюбної Америки. Стрункі лави сумівців після спільної молитви привітав командант Табору, відомий актор Євген Курило, а потім з патріотичною промовою виступив із східців Пам'ятника Героїв — голова Центральної Виховної Ради СУМ д-р Михайло Кушнір, який заплянував і керував цілою вишкільною програмою.

Все юнацтво на команду повернулось лицем до сходу, туди, де приборкана, але нескорена, у Бозі непереможена Україна. Група декляматорів з Бінгемтону рецитувала поезію М. Щербака „Поклін Героям", а юнак Володимир Курило прочитав „Звернення воюючої України". Потім покликано Команду Вишкільного Табору в складі: Євген Курило — командант, Таня Красій — бунчужна, Оксана Еліяшевська — писар, Андрій Чебіняк — кошовий юнацького коша і Степанія Іваськевич — кошова коша юначок. Апель закінчився молитвою і співом українського національного гимну „Ще не вмерла Україна".

Далі самі учасники табору вибирали з-поміж себе курінних, ройових та прапороносців, які на наступному апелі були тільки формально затверджені Командою Табору окремим наказом. Така таборова самоуправа покликувана Кошовими Радами сприяє виробленню характеру, почуттю відповідальности і обов'язку, а разом є заправою до організованого життя, взаємопошани і громадського правопорядку.

Щодня тривали виклади, скеровані та те, щоб сумівська молодь глибше уявила собі значення гасла „Бог і Батьківщина", щоб краще орієнтувалася в політично-громадських справах, щоб виростала на провідників боротьби за святу справу визволення України та інших, поневолених комуністичною Москвою народів. Викладали д-р Михайло Кушнір, проф. Олександер Лужницький, д-р Петро Мірчук, о. Любомир Гузар, д-р Едвард Жарський, местро Євген Курило, мгр. Євген Гановський, а крім того працювали в ділянці культури і мистецтва відома артистка Іванна Кононів, а в ділянці спорту, теоретичних і практичних занять з теренознавства і впорядку — актор, виховник і військовик — Мирослав Солтис.

Основну увагу клалось на те, щоб адепти на впорядників засвоїли собі теоретичні і практичні відомості, необхідні для дальшої праці з сумівським юнацтвом, щоб вони любили і цінили рідну мову, книжку, культуру, традиції; щоб добре знали визвольну боротьбу та її історію.

Кожний Вечірній Апель під пам'ятником героїв був присвячений великим діячам або історичним українським датам: Крути, 40-річчя повстання СУМ на Рідних Землях. Симон Петлюра, Базар, Євген Коновалець, Тарас Чупринка, 30-те червня, УПА, Степан Бандера, Микола Міхновський . . . Були також Апелі присвячені видатним церковним постаттям: Митрополитам обох Церков: сл. п. Шептицькому і сл. п. Липківському, а також Верховному Архиєпископові Кардиналові Йосифові Сліпому.

Заключний Апель в суботу ввечері, при світлі смолоскипів, був присвячений ідеям і універсально - національним завданням АБН. В кожному Апелі, крім головного виховника д-ра Михайла Кушніра, виступали також таборовики - сумівці, із власним словом на дану тему, з рецитаціями та піснями.

24-го серпня відбувся Апель, присвячений безсмертній УПА. З цієї нагоди пішли дві групи табору у — „рейд" по трасі 12 миль довжини — лісом, герез річку, скелями, пізнаючи в практиці, як то їхні батьки-упівці мандрували в Карпатах, у значно тяжчих обставинах.

На Вишкільному Таборі панувала українська мова і команда табору не мала з цим трудноців.

Український зміст і форма панували і в цьому таборі (перед тим на Оселі СУМА в Еленвіллі були два Виховно - Відпочинкові Табори, через які за літо 1965 р. пройшло понад 500 учасників.

Під кінець табору юначки, склавшись по дружньому влаштували свойому улюбленому командантові та виховникам несподіванку — прийняття на таборовий лад — чай із тортом. Це був спонтанний вияв подяки молоді старшим, які працюють з нею влітку.

Після першого тижня таборування, офіційно відвідав табір голавний булавний Юнацтва СУМА — мгр Євген Гановський, який щойно повернувся був з одномісячної поїздки по Европі з Мандрівно - Рейдуючим Табором СУМ. Бажаючи успіхів в таборуванні, він передав привіт від сумівців з Европи, які таборують в Англії, Бельгії, Німеччині та Франції.

Цього року 126 сумівців склали в кінці серпня іспити, виявивши добрі знання, полюбивши свою Оселю, де все зроблене для того, щоб молодь могла вчитись, жити та зростати для перемог в ім'я Бога і Батьківщини.

В суботу 29-го серпня ц. р. перед офіційним закінченням табору відбулась кінцева ватра з багатою мистецькою і розваговою програмою. Пописам таборовиків і їхнім забавам приглядалась гисельна публіка. Це батьки таборовиків та гості.

Офіційне закриття табору відбулося в неділю після Богослужень в обох таборових каплицях на площі у стіп Пам'ятника Героям в присутності голови ГУ СУМа — Лева Футали, всіх виховників та членів команди табору. Проголошено вислід кінцевих іспитів, вручено свідоцтва відбуття табору всім учасникам. Ґратуляції і побажання склали: головний виховник д-р Михайло Кушнір, Лев Футала — голова Головної Управи та Євген Курило — командант табору. Зняттям прапорів і відспіванням українського національного гимну закінчено церемонію закриття табору. Опісля ще довго по таборовій площі гуторили весело гуртки юнаків і юначок, мило згадуючи всі хвилини спільного життя, а коли таки було потрібно розходитись, з очей декого випливали сльози, бо жалко було розлучатися з найкращими друзями.

Б. В.

СЦЕНКА В ЖИТОМИРІ

„ — Боягуз, — презирливо кинув старший з компанії. — Це ж цікаво — зробити так, щоб ніхто не помітив тебе . . .

— Ні, я не боягуз, — відповів Валерка . . .

І ось вони наблизилися до телефонічного автомата. Один залишився на варті. Решта обривали слухавку Ніхто не бачив? От і добре„.

Цю сценку в Житомирі змальовує кореспондант Молоді України" (часопис з 22 серпня) В. Бульков.

Щоб поборювати дитячу злочинність, тепер всюди по містах організували оперативні загони „юних друзів міліції" та „дитячі кімнати" в приміщеннях міліції.

✝

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

ОЛЕКСА ЧУЧМАН, член Б-ва св. Стефана Відд. 221 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 12 червня 1965 року, прожив 73 роки. Покійний народився в селі Підлися, повіт Золочів, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Анастазію і доньку Ірину замуж. Маркевич і чотири внуки. Похорон відбувся 15 червня 1965 р. з укр. катол. Катедри св. о. Миколая, при участі родини, членів Відд. 221 УНС і знайомих. Похоронено на цвинтарі св. о. Миколая.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секретар.

ЕМІЛЬ КОЛАДЗИН, член Бр. св. Стефана Відд. 221 УНСоюзу в Шикаґо, Ілл., помер 16 червня 1965 року, на 66 році життя. Народився в селі Брочків, повіт Долина Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Зофію і доньку Теклю замуж. Москалюк і двоє внуків. Похорон відбувся 19 червня 1965 р. з укр. кат. Катедри св. о. Миколая при участі родини, членів Відд. 221 УНС. і знайомих, відпроваджено на вічний спочинок на цвинтар Св. Миколая.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Шпікула, секрета

МИХАЙЛО ЮРОВИЧ, член Б-ва св. Ів. Хрестителя 292 Відд. УНСоюзу в Дітройті, Миш., помер дня 15-го серпня 1965 р. Покійний родився в селі Михайличі, пов. Калуш, Зах. Україна. Полишив у смутку дружину Марію, одного сина Николу, одну доньку Анну і внуків. Похорон відбувся дня 18 серпня з похоронного заведення до церкви св. Антона, при участи рідні і приятелів. Тлінні останки Покійного спочивають на цвинтарі Мт. Олівет.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секретар

СТЕФАН ТОРБИН, член Братства святого Архистр. Михаїла Відд. 211 в Стейплетон С.А.Н.И. Помер на 75 році життя, дня 14 серпня 1965. Покійний походив зі села Клещівна, пов. Рогатин, Зах. Україна. До Союзу вступив 1926 р., був членом контрольної комісії. Полишив у смутку дружину Олену, сина Василя і доньки Анну, Зофію і Марію, 3-х зятів і невістку та 10 внуків. Похорон відбувся дня 17 серпня з похоронного заведення до укр. кат. Церкви при участи родини, знайомих, на Ст. Петерс Семетері С. А. Н. Й.
Вічна Йому Пам'ять!
Т. Соколовський, секр.

КАЛЬКА АНАСТАЗІЯ, член Тов. Сокіл, 218 Відд. УНС, в Кемпбел, Огайо, померла 16 червня 1965 р., на 73-му році життя. Полишила в великому смутку мужа Стефана та 4 синів: Миколу, Василя, Михайла і Івана. Покійна походила з села Тиха, Старий Самбір, Зах. Україна. Похорон відбувся 19 червня, з укр. Кат. Церкви на цвинтар Кальварія, при участи родини, приятелів та членів відділу.
Вічна Їй Пам'ять!
С. Бурий, секретар

АНДРЕЙ СВАНТКО, довголітній член Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 292 в Дітройті, Миш., упокоївся в Бозі 21-го червня 1965 р. Покійний народився в м. Ясло, Зах. Україна. Полишив у смутку сина Івана, 3 внуків, і 9 правнуків. Похорон відбувся дня 25 червня 1965 р. з похоронного заведення до церкви св. Михаїла, при участи рідні, членів та приятелів. Тлінні останки покійного спочивають на цвинтарі Голі Сепулхре.
Вічна Йому Пам'ять!
П. Федик, секр.

РОЗАЛІЯ АТАМАНЮК, довголітня членкиня Тов. Клюб Поступовий, Відд. 70-й УНСоюзу в Джерзі Сіті, Н. Дж., померла 9 червня 1965 р. на 81-му році життя. Покійна походила з с. Бишки, пов Бережани, Зах Україна. Полишила у смутку 2 синів, 4 доньки, 7 внуків і 4 правнуки. Похорон відбувся в суботу 12-го червня ц. р. з пох. заведення І. Ковальчика до української катол. церкви св. ап. Петра і Павла, а відтак на цвинтар Голі Кросс Семетері, Норт Арлінґтон, Н. Дж.
Вічна Їй Пам'ять!
П. Костик, секретар

ІЛІЯ КОПКО — член Т-ва „Українська Січ" Відділ 39 УНСоюзу в Сиракюзах, Н. Й., помер 8-го серпня 1965 р., проживши 83 роки. Покійний народився в селі Смільник, Західна Україна, а в ЗДАмерики прожив 65 років життя. був одним з піонерів, який організував церковне й громадське життя в місті Сиракюзах. Належав до тих людей, які знають ціну науки, бо дав університетські студії своїм дітям, де вони беруть сьогодні чинну участь в праці української суспільности. Полишив у жалобі жінку Теклю, дочку Юлію, синів: Юліяна й Василя та трьох внуків. Похорон відбувся 11-го серпня з пох заведення до церкви, а опісля на вічний спочинок на цвинтар гр. кат. церкви св. І. Хрестителя. Похоронні обряди довершив о. дек. В. Середович і о. Н. Шоловка і виголосили прощальні промови про чесне життя Покійного. Над могилою прощав Покійного від 39 Відділу УНС Іван Пігуляк. Численними Службами Божими, квітами та участю в похоронних обрядах віддали останню пошану Покійному — Рідня, Приятелі та союзівці.
Вічна Йому Пам'ят!.
Управа Відділу

ТАРЗАН, ч. 5 496. Тарзан веде до Зімби . . .

— Добре собі пригадую Стіва, — міркував пан джунглів. — Він знаменитий науковець і добра людина.

— Так, добре, — відповів Мореллі. — Але на нещастя, він не був докладний . . . Ми потребуємо більше даних про руїни Зімби.

— Я заведу вас туди, — поважно сказав Тарзан, — якщо ви не боїтеся протиставити свою відвагу диким й кровожерливим печерним людям